

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XXI. Hoe de ghevanghenen op-ghehanghen wierden, en
aller-eerst P. Nicolaes de Gardiaen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

als sy nu sekerlijck ter doodt gheleydt wierden / hen
 quellende onder-weghen sommighe met leelijcke
 namen ende schampere woorden / sommighe doock
 met quade perten hen aen te doen . Alle de ghene die
 uyt - gheleydt wierden (mede gherekent zijnde de
 Gardiaen ende die leecke-broeder) waren t'samen
 in ghetale een-en-twintigh.

CAPITTEL XXI.

Hoe de ghevanghenen op-ghehanghen wierden,
 en aller-eerst P. Nicolaes de Gardiaen.

Als de ghevanghenen buyten der stadt ghe-
 leydt waren / heeft-men gaen soecken een be-
 quame plaetse om hen ter doodt te bzenghen . Ten
 lesten zijn sy gheromen tot het Clooster te Sugghe/
 ghenoemt het Clooster van S. Elizabeth / daer
 eer-tijds Reguliers (soomen-se heet) van S. Au-
 gustijn in ghewoont hadden / maer nu deur de ver-
 sche furie vande Geusen wast heel bedozuen ende
 gheraseert . In t'selue Clooster was bliuen staen
 een groote hupsinghe ghelijck een schure / dienende
 om tozuen (die in dat quartier vele ghebzandt wor-
 den) inne te legghen / ende daer inne waren twee
 balcken / de eene dweersch ende seer langh / de an-
 dere cozter / de welke de soldaten bequaem hebben
 ghedocht te zijn om de ghevanghenen alle te samen
 aen te hanghen . De welke ter-stondt tot dier plaet-
 sen ghebzacht zijnde / ende nu verwachtede dat de
 doodt veur het Catholijck ghelooue hen soude aen-
 ghedaen worden / hebben hunnen uystersten strijdt
 Gode den Heere ende in malckanders ghebeden tot
 Gode bevolen . Daer heeft d'een den anderen / naer
 dat elck de gratie van gheleertheydt ende wel-spre-
 kentheydt van Gode ontfanghen hadde / vermacnt

tot vol-herdighe verduldighepdt inde pijnen ende doodt / veur soghen stellende dat hemelsche Coningh-rijck / ende den eeuwichen loon die sy stracks souden vercryghen . Ter-stondt heeft- men hen allen hunne cleederen moeder-naeckt uyt-gheschudt. Eerst veur al wordt totte doodt ghetrocken de eerweerdighe Pater Gardiaen . De welcke allen sijn broeders bysonder / den eenen veur den anderen naer om-hellende ende kussende / heeft hen met sijn leste woorden vermaent ende ghebeden dat sy veur het Catholijck gheloue vromelijck ende stantactelijck totten lesten adem toe souden strijden / dat sy inde broederlijcke liefde die sy in hun leuen hadden onderhouden totter doodt toe souden bliuen : dat hen dese leste ure van malckanderē niet scheyden en soude / die deur onderlinghe liefde in een heylige ghemeynschap tot noch toe waren t'samen ghevoeght gheweest . Dat nu den tijdt aen-stondt / dat sy vande handt Gods souden ontfanghen den loon van hunnen strijdt daer sy langhe naer verlanght hadden / te weten / de croonen der eeuwicher salighepdt. Dat sy doch de selue croonen nu al bereedt zijnde en bouen hunne hoofden hangēde deur hunne swackmoedighepdt niet en souden verliesen / maer versnadende de doodt / de selue vromelijcken souden aen-grijpen . Ten lesten dat sy hem souden naer volgen met sulcken vlytighen moedt / als sy hem souden sien veur-gaen . Met dese ende dier-ghelijcke woorden is sy blijdelijck ende vlytighlijck ter leeren op-gheclommen / niet op-houdende van sijn mede-ghesellen te vermaenen / tot dat deur het toestroppen der coorden hem de sprake ontnomen wierdt . De welcke nu ghehanghen wesende / hebben D. Hieronymus de Vicarius / ende D. Nicasius Heze / Item D. Lenardus ende D. Nicolaes de Pastoors

stoorz/met hen mede-ghesellen te vermanen ende te verstercken in hun uysterste / neerstelijck hun deuoir ghedaen. Want al-soo eenighe ketters / ende onder hen een Caluinistische predicant / die al-daer ghecomen was om als t'hellsche serpent in het uysterste der Godt-vruchtigher sijn listen te legghen / het ghelouue ende stantachtigheyt van sommighe ionghe Religieusen ende leecke-broeders met verschepdene behendigheden tenteerden / hen oock veur-stellende hope van hun leuen te salueren ende vele bequamigheden te vercrijghen / soo verre sy de Papistische religie wilden verlaten : soo hebben dese die ick nu ghenoeit hebbe / als de gheleerdste ende best verbaren wesende in't stuck der religie / hen seluen in-ghestelt veur de andere die ongheleerder ende swacker waren / af-slaende ende met eenen brennende deur hunne wijse ende gheleerde andtwoorde als met eenen stercken schildt de bedrieghelijcke pijlen die vande ketters veur dus-danighe liefelijcke woorden teghen hen gheschoten wierden. Waer in seer wel sijn beste ghedaen heeft P. Nicasius : de welcke al-soo hy veur sijn seluen gherust was / ghenietende eenen ghedurigen vrede ende stilte des herten / die hy vercreghen hadde veur sijn daghelijcksche oefeninghe in Godt-vruchtighe meditatie : soo heeft hy alle sijn werck ende becommernisse ghemaeckt om sijn crancke broeders veur te staen ende te verstercke. Ende dit en dede hy niet allen doentijt als sy nu ter doot-waerts ginghen / maer heeft het t'anderen tijden seer sozghbuldighlijck ghedaen. Want aen-merckende dat sommighe van sijne mede-ghesellen / niet sterck noch gheleerd ghenoegh en waren om teghen dese grijpende woluen ende loose vossen te bechten / ende sulcken strijdt sonder perijckel te verdraghden : soo heeft hy hen be-

volen dat sy te vreden souden zijn met stil te swijghen / oft alst van noode ware simpelijck het ghe-
looue te belijden / sonder voordr teghen de ketters
met eenighe woorzen te twisten. Nochen heeft oock
niet toe-ghelaten dat dese souden bliuen inde leste
slagh-orden (om soo te spreken) daer sy mette woor-
zen vande ketters daer by staende lichtelijcker sou-
den ghevanghen worden / maer hy stelde-se in't
midden vande slagh-orden / nemende selue heur-
lieder saecke op hem ende deur heur-lieden andt-
woordende. Want soo wanneer als de ketters hen
tenterende vzaeghden / oft sy wel souden willen den
Paus verlaecken / moghten sy daer deur hun leuen
bewaren (welcke tentatie seer dick-wils den cranc-
ken deur-gheschoten wierdt) P. Picasius met sijne
andwoorde hen deur-comende seyde: Heen-sy / sy
en willen niet / sy en sullen't niet doen: sy en sul-
len dat nemmermeer toe-laten: sy willen met ons
leuen ende steruen. Dese ende dier-ghelijcke din-
ghen zijn all-doen van dien man ghesproken ende
ghedaen gheweest.

CAPITTEL XXII.

Hoe B. Henrick Nouitius leecke-broeder af-
ghevallen is.

DAn al wast saecke dat in dit deur-seyde stuck
vanden seluen P. Picasius seer groote neer stig-
hepdt is ghedaen gheweest / daer hem oock mede
gheholpen hebben de andere hier bouen ghenoeit /
en hebben nochtans niet connen beletten / dat
B. Henrick de alder-ionghste van hen / ende die
noch niet geprofessiet en was / upt vzeese des doodts
niet en soude doen dat - men van hem epschte /
wilde hy sijn leuen behouden. De welke gebzaeght
zijnde